

De wets-ontwerpen op de Voogdij en het Regentschap.

Het ministerie heeft eindelijk, door zijne voordragten tot voorziening in de Voogdij en het Regentschap, aan eene, reeds door het vorig ministerie lang verzuimde, verpligting voldaan. Prins HENDRIK DER NEDERLANDEN is als Regent voorgedragen, en deze keus dunkt ons zoo natuurlijk en rationeel, en zoo geheel in overeenstemming met den geest der grondwet, dat wij het niet noodig zouden geacht hebben, er één enkel woord van te zeggen, ware het niet dat een paar dagbladen met eene, ons geheel onverklaarbare, hartstogtelijkheid, het harnas tegen het regentschap van Prins HENDRIK aangegord en getracht hadden daartegen eene kunstmatige oppositie te organiseren. Gedreven, schijnt het, door een zeer onbestemd en zeer subjectief gevoel van sympathie, of eene soort van romaneske dolende ridderschap, heeft men zich zelve en anderen wijs willen maken, dat de gansche natie stellig wachtte en van niets anders weten wilde, dan van een regentschap der Koningin-moeder, terwijl ondertusschen niets regt gaf, aan het publiek zulk eene *parti pris* toe te dichten. Wij eerbiedigen alle sympathiën die zoo goed geplaatst zijn, maar wij zijn overtuigd dat, in eene zaak als deze, alle subjectieve gevoelens van sympathie en antipathie volstrekt buiten aanmerking moeten blijven. Het regentschap der Koningin-moeder is daarenboven lijnrecht in strijd met de grondwet, en dus reeds op dien grond onmogelijk. Art. 40 zegt zeer duidelijk en stellig: »Gedurende de minderjarigheid van den Koning wordt het koninklijk gezag waargenomen door eenen Regent.» En wij hebben het nog niet zoo ver in de kunst van de extensive interpretatie der grondwet gebracht, om te begrijpen, dat eenen »REGENT» volmaakt hetzelfde beteekent als »eene REGENTES.»

Inderdaad was er, meenen wij, slechts tweederlei keus mogelijk: Prins FREDERIK DER NEDERLANDEN of Prins HENDRIK DER NEDERLANDEN, en waarom men juist den laatste koos, wordt, dunkt ons, in de Memorie van Toelichting zeer juist uiteengezet: »Omtrent den persoon, die bij de benoeming van eenen Regent in de eerste plaats in aanmerking komt, kan, naar het inzien der regering, geene aarzeling bestaan. Het is de vorst, die, naar de orde der troonopvolging, bij de grondwet verzekerd, de naaste meerderjarige agnaat van den regerende Koning is. Het beginsel van hechtheid en bestendigheid, dat te regt in de erfopvolging gezocht en gewaardeerd wordt, leidt van zelf tot zoodanige keuze, en de regering, dit beginsel tot leiddraad van hare voordragt nemende, heeft daarin het staatsregt van de meeste rijken in Europa gevolgd, gelijk het gebeurde in Engeland tegen het einde der vorige eeuw, de constitutiën van vele staten van Duitschland en ook de Fransche wet van 30 augustus 1842 genoegzaam aantoonen.» Door Prins HENDRIK tot Regent voor te dragen, is men aan de grondwettige theorie der troonopvolging getrouw gebleven. Alleen om

speciale en zeer belangrijke redenen, zou men regt hebben van dat beginsel af te wijken, en wij weten inderdaad niet ééne enkele reden, waarom men thans moedwillig en opzettelijk Prins HENDRIK zou voorbijgaan, om aan de zeer ridderlijke, maar tevens zeer ongrondwettige, sympathiën van eene enkele stem uit het publiek, die naar eene Koningin-Regentes smacht, gehoor te geven. Wij zijn overtuigd, dat het nuchter oordeel van onze vertegenwoordiging er geenerlei bezwaar in zal vinden, zeer onromanesk grondwettig, de voordragt tot het Regentschap *purement et simplement* te bekrachtigen en aldus eene aangelegenheid ten einde te brengen, wier regeling reeds veel te lang vertraagd is; en wij twijfelen geen oogenblik, of het gezond verstand des publieks zal met die regeling volkomen vrede hebben.

Wat het personeel van de tot den raad van voogdij geroepenenaangaat, hierbij moet, gelooven wij, alle subjectief gevoelen van sympathie en antipathie, nog strenger dan bij het regentschap, worden uitgesloten. Het regentschap is bepaaldelijk eene *landszaak*, terwijl de voogdij hoofdzakelijk eene *huishoudelijke* aangelegenheid, eene *familie-zaak* is. Wanneer men ook hier de tusschenkomst der vertegenwoordiging eischt, is dit, opdat geene notoir onbekwame of onwaardige personen, den aanstaanden troon-opvolger zouden omringen; doch deze beperking van het regt van voogdij-regeling, dat aan den Koning als vader, volgens het gemeene regt, toekomt, mag buiten noodzaak, niet uitgebreid worden. In dezen geest zegt dan ook de Memorie van Toelichting zeer juist: »Men verlieze niet het oog, dat het de vader is, die voorstelt, en die het meest juiste oordeel over hen kan vellen, die de belangen van zijnen opvolger moeten behartigen.» Elk die gevoel van regt en kiesheid bezit, begrijpt, hoe weinig sympathie en antipathie mogen medespreken, om verhinderend tusschen beiden te treden, waar eene bevoegdheid behandeld wordt, reeds volgens de beginselen der gewone burgerlijke wetgeving, zoo innig aan het vaderschap verbonden.

Het is, naar onze meening, noch wenschelijk, noch waarschijnlijk, noch noodig, dat deze ontwerpen tot langdurige beraadslaging, tot groot verschil van opinie of tegenstand zullen aanleiding geven. Tenzij de regeling der voogdij zelve openthoude gaf, kunnen deze ontwerpen zeer kort en bondig behandeld worden. Maar men heeft ten opzichte van die behandeling zelve zwaarigheden geopperd en bedenkingen in het midden gebracht, vragen gedaan en antwoorden gegeven, en angstvallig nagegaan, hoe en wat deze vereenigde zitting was, en hoe en wat zij doen kon, en doen zou, en doen mogt en behoorde te doen en niet te doen, die in allen gevalle aantoonen, dat men van alles stof tot discussie maken kan; want waarlijk, had men niet zoozeer naar zwaarigheden gezocht, wij twijfelen, of men ooit zoovele zwaarigheden gevonden had. De eerste vraag was: zullen de

twee Kamers alleen in vereenigde zitting besluiten? of ook in vereenigde zitting beraadslagen? De heer GROEN VAN PRINSTERER scheen deze vraag zoo twijfelachtig te vinden, dat hij zich haastte haar op te werpen. Wij voor ons zien in die kunstige tegenstelling van »besluiten» en »beraadslagen» niets dan eene magere chicane. Besluiten en beraadslagen maken één geheel uit. Het besluit is het einde, het resultaat der beraadslaging; het is de verkregen uitkomst die de beraadslaging *schult*. Er is geen besluit denkbaar waar geene beraadslaging voorafgaat, en hoe zou dan de vereenigde zitting »besluiten» kunnen, zonder dat de vereenigde zitting »beraadslaagd» had? De argumenten van de leden der Eerste Kamer zijn niet alleen gericht aan hunne medeleden der Eerste Kamer en de argumenten van de leden der Tweede Kamer niet alleen voor hunne medeleden der Tweede Kamer; maar alle argumenten zijn bestemd om elkaander over en weder aan te vullen en te wijzigen en op die wijze alléén, kan men tot een *gemeenschappelijk* besluit komen. En is er ééne reden denkbaar waarom, wanneer de grondwet afzonderlijke beraadslaging had gewild, zij niet evenzeer afzonderlijke stemming zou gewild hebben?

Thans komen de zwaarigheds-zoekers met eene tweede vraag ter baan? Moet niet over den Regent en de voogden bij »besloten en ongeteekende briefjes» gestemd worden? Ons dunkt, in het allerminste niet. Art. 102 der grondwet zegt: »Over alle zaken wordt mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd; doch bij het doen van keuzen of voordragten van personen, bij besloten en ongeteekende briefjes.» Maar hier is het de Koning die voordraagt en de voor te dragen personen kiest. De Kamers dragen niet voor; zij kiezen evenmin eenen persoon; zij bekrachtigen de keus of weigeren hunne goedkeuring, maar zelfs in het laatste geval, is het weder de Koning die nieuwe personen kiest en voordraagt. Art. 102 is hier dus geenszins van toepassing, en geenerlei reden om hier van de gewone behandeling van alle wets-ontwerpen — mondelinge stemming bij hoofdelijke oproeping — af te wijken.

Ten derde vraagt men: Hebben de Kamers in vereenigde zitting, ook regt van amendement? De vraag wordt al weder terstond, duidelijk en onduubbelzinnig, door de grondwet zelve beantwoord. Art. 107 zegt:

»De Tweede Kamer heeft het regt wijzigingen in een voorstel des Konings te maken.»

»De Tweede Kamer.» Deze bepaling is zeer duidelijk limitatief. De Tweede Kamer alléén heeft het regt van amendement. De speciale bevoegdheden der Tweede Kamer kunnen in de vereenigde zitting niet werken. De Tweede Kamer als zoodanig bestaat in de vereenigde zitting niet. In de vereenigde zitting zijn alle leden gelijk (vergelijk onder anderen art. 103); en zou het inderdaad niet allerongrijpmdst zijn, wanneer een lid, omdat hij lid der Tweede Kamer was, een regt uitoefende, dat een ander lid, omdat hij lid der

Eerste Kamer was, niet zou mogen uitoefenen? Ja, het zou te bezien staan of zelfs de leden der Eerste Kamer zouden mogen medewerken, om door hunne stemmen een amendement te helpen aannemen, en alzoo indirect eene bevoegdheid mede uit te oefenen, die de grondwet hen bepaaldelijk ontzegt. Vergelijkt men nu hierbij nog ten overvloede artt. 110 en 111 in den beginne — »De Staten-Generaal hebben het regt voorstellen van wet aan den Koning te doen. — »De voordragt daartoe behoort uitsluitend aan de Tweede Kamer;» — dan zal ook wel geen de minste twijfel overblijven. Want het regt van amenderen is inderdaad een regt van initiatief, het regt om *zelve* voorstellen te doen, en wanneer de grondwetgever dit regt *uitsluitend* aan de Tweede Kamer opdraagt, dan moest dezelfde *ratio legis* — zelfs al bestond er geen art. 107 — voldoen, om aan alle vergadering die *niet* de »Tweede Kamer» is, eene bevoegdheid te ontzeggen, die aan deze *uitsluitend* toekomt.

Het is te hopen, dat men geen behagen zal scheppen in meer zwaarigheden te vormen. Indien men slechts niet den gezonden zin der grondwet door gezochte wets-interpretatie of wets-alteratie verduistert; of met chicanouse exceptiën van niet-ontvanke-lijkheid den tijd verbeuzelt, of, uit romaneske ridderlijkheid, tegen grondwets-letter en grondwets-geest in, voor vrouwen-regering en moeders-regentschap den handschoen in het strijdperk werpt, — kan de behandeling van dit onderwerp zeer eenvoudig en beknopt zijn. En dit is zeker, wat de natie in de eerste plaats wacht en verlangt.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 18 april. Volgens particuliere mededeelingen uit Weenen zijn door het Oostenrijksche kabinet de volgende voorstellen gedaan ter beslechting der Deensche quaestie. De gansche Deensche monarchie zal in het Duitsehe verbond treden, alsmede stem en zitting in hetzelfde hebben; de beide Hertogdommen blijven met Denemarken vereenigd zonder onderscheid, hoe de troonsopvolging, bij gemis van regtstreeksche erven, later geregeld mogt worden; ten aanzien van de inwendige administratie zullen de beide Hertogdommen zoo veel mogelijk onafhankelijk blijven. Wijders zal de Deensche vloot, ofschoon voortaan tot de Duitsehe marine behoorende, echter aan het onmiddellijk gezag der Deensche regering onderworpen blijven. Men twijfelt zeer of de Koning van Denemarken deze voorstellen, waarbij zijne soevereine magt zeer besnoeid zoude worden, zal aannemen.

— Uit Innsbruck wordt het belangrijke nieuws medegedeeld, dat de Oostenrijksche regering hare goedkeuring heeft verleend tot het aanleggen van eenen spoorweg, die van Verona over Roveredo, Trento, Bozen en Innsbruck, zich tot aan de Beijersche grenzen zal uitstrekken. Hiermede zal onverwijld tusschen Verona en Bozen een aanvang gemaakt worden, onder directie van den bekenden ingenieur Negrelli. Tusschen Bozen en Innsbruck zijn, uithoofde van het bergachtige terrein, groote zwaarigheden te overwinnen. Voor het handelsverkeer tusschen Zuid-Duitschland en het noordelijke gedeelte van Italië, laat zich van dezen spoorweg veel voordeel verwachten. Uit een staatkundig oogpunt beschouwd, is dezelve voor de toekomst mede van groot gewigt.

— De ontbinding der bonds-commissie kan thans stellig in de eerste dagen der maand mei te gemoet gezien worden. Men wil weten, dat het zoogenamde congres of liever de nieuwe bondsdag uit 1848 den zal bestaan, als gevolmagtigden der voorlaatste Duitsehe staten. Van de zijde van Beijeren, zal naar men verneemt, de generaal van Rylander, en van Hannover, de legatie-raad Dettmold, vroeger rijks-minister, hiertoe benoemd worden. Men spreekt mede van de heeren von Holzhausen en von Röntgen, die sommige kleinere staten vertegenwoordigen zullen.

Frankfort, 19 april. Het bevestigt zich, dat de baron Hess onlangs de Silezische grenzen geïnspecteerd heeft. Het gerucht wil, dat in het dal bij

Olmütz een groot kamp zal gevormd worden, waarin een Russisch legerkorps post zou vatten, terwijl de Oostenrijksche troepen de grenzen van Bohemen en Moravië aan de zijde van Saksen en Pruisen zullen bezetten.

— Zoo even vernemen wij uit Munchen, dat de Beijersche regering tot den voorslag van Oostenrijk, tot het vormen van een congres van gevolmagtigden der Duitsehe regeringen te Frankfort, reeds is toegetreden.

Erfurt, 18 april. Tot president van het Statenhuis is voor den duur van den rijksdag de heer von Auerswald gekozen, met 58 stemmen; graaf Arnim kreeg 23 stemmen. Tot eersten vice-president werd von Walzdorf gekozen met 48 stemmen (op den prins von Kurstenberg werden 33 stemmen uitgebragt). Het volkshuis zette de herziening der grondregten voort. De paragraaf over de fidei-commissen is uit de constitutie geroijerd. De kieswet is aangenomen met een amendement van Schwerin, tot roijering van de 2de alinea; daarop volgden de debatten over de additionele acte. Een voorstel van Stahl, tot roijering van art. 11, is verworpen. De door Bodelschwignh voorgestelde additionele artikelen zijn aangenomen. Morgen zal over de hierop voorgedragen amendementen gestemd worden en tot de verkiezing van een president worden overgegaan.

Weenen, 17 april. Gisteren avond laat is eene telegrafische dépêche uit Rome ontvangen van den volgenden inhoud: »De Paus is den 12den te Rome aangekomen. De uitbarsting van eene springbus achter het paleis van den Prins Chigi, veroorzaakte eenige verwarring. In de kamer van den majordomus vond men eenige flesschen met brandbare vloeistoffen gevuld. Verscheidene beambten werden afgezet.»

BELGIE.

Brussel, 20 april. De Fransche bladen houden zich uitsluitend bezig met de verkiezing van den 28sten en het ongeluk van Angers. Hoe langer zoo meer schijnt het zeker dat de heer Leclerc benoemd zal worden. De gematigde republikeinen, die bij de verkiezing van 10 maart voor de roode lijst gestemd hadden, en wier orgaan de *Siècle* is, sluiten zich niet aan de kandidatuur van den heer Eugène Sue. De *Siècle* verklaart dat, daar zij zich niet met een der twee voorgestelde kandidaten kan vereenigen, zij zich van de stemming zal onthouden. Hetzelfde besluit is genomen in eene vereeniging van de meest invloed hebbende leden der gematigde linkerzijde. Het komt ons voor dat de heer E. Sue bezwaarlijk zal kunnen gekozen worden, nu hij van dezen steun beroofd is en alleen door de socialistischen *pur sang* wordt voorgestaan.

Onder de nijvere en handeldrijvende bevolking van Parijs heeft het groote bijdschap verwekt, dat de kandidaat van de partij der orde bijna zeker de overwinning zal behalen. Wij vreezen echter dat men de gelukkige gevolgen van dezen zoo zeer gewenschten uitslag overdrijft en dat men, na alles verloren te hebben geacht, omdat men vreesde voor de benoeming van den socialistischen kandidaat, zich al te zeer haast om alles voor gered te verklaren, omdat de verkiezing van den heer Leclerc hoe langer zoo waarschijnlijker wordt. De Parijsche dagbladen blijven steeds dezelfde, overdreven in hunne vrees en in hunne verwachting. Het komt ons voor dat de *Gazette de France*, als zij uitroept dat voortaan slechts pessimisten en zwaarmoedigen er aan kunnen twijfelen, dat alle verstandigen in Frankrijk zich zullen vereenigen; als de *Patrie* verklaart dat er slechts een misverstand bestond tusschen de *Siècle* en haar, en dat alle kleuren der anti-socialistische opinie het in 't vervolg eens zullen zijn — zich al zeer vreemde illusien maken. Wij zullen helaas, nog veel strijd moeten beleven en nog veel orger verdeeldheid tusschen de verschillende kleuren der gematigde partij, te beginnen met de *Patrie* en oindigende met de *Siècle*, met de *Gazette de France* tusschen beiden.

Hoe het zij, deze eenstemmigheid van bijna alle kleuren — waarvan de hevigsten zich onthouden van de stemming — ten gunste van den heer Leclerc, is eene gelukkige zaak en voor het oogenblik goed; in zeker opzigt is zij zelfs een verschijnsel, gunstig voor het vervolg.

De president der republiek bevindt zich steeds te Angers; hij heeft zich derwaarts begeven om bij de begrafenis der slagtoffers van het vreeselijk ongeluk op de draadbrug over de Maine, tegenwoordig te zijn.

De wetgevende vergadering heeft gisteren de discussiën voortgezet over het wets-ontwerp op de deportatie. De heer Favreux heeft zijn amendement op art. 1 volgehouden; bij dit amendement werd de verzwaring der verbanning op een der Markiezen eilanden door eene opsluiting in het fort afgewezen. Na eene twijfelachtige proef werd het met eene geringe meerderheid verworpen, maar het niet geamendeerde art. 1 in zijn geheel, heeft niettemin 436 tegen 232 stemmen voor zich gehad. Niettegenstaande eene welsprekende rede van den heer de Lamartine heeft de vergadering vervolgens het eiland Nonkahiva als verbanningsplaats behouden.

Nu blijft de belangrijke quaestie der toepassing van de wet op de veroordeelden die thans in de gevangenissen van den staat zijn opgesloten, nog ter beslissing over. Daartoe zal men heden overgaan; het is meer dan waarschijnlijk dat de toepassing daarvan zal aangenomen worden.

Meer dan ooit is er sprake van een wets-ontwerp dat eerlang zoude worden aangeboden, om het algemeen stemregt te beperken. Men zegt dat het reeds geheel uitgewerkt is.

Er is geen belangrijk nieuws uit Italië. De *Gazette de Ferrare* meldt dat de stad Ferrara op den zelfden voet is gebragt als Bologne en Ancona. Behalve het opperbevelhebberschap over de stad en de vesting, zal zij een keizerlijk commandement hebben.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 20 april. Heden middag te 2 ure heeft er een buitengewone ministerraad plaats gehad.

— Morgen zal eene commissie van de vereenigde zitting der Staten-Generaal, zamengesteld uit de Eerste en Tweede Kamer, vergaderen, na afloop waarvan de werkzaamheden op maandag bepaald zullen worden.

Groningen, 19 april. In de zitting der Provinciale Staten van heden, werden lo. twee adressen gelezen tegen de heffing der in behandeling zijnde belasting, ten behoeve van maatregelen ter wering enz. van de longziekte, en bragt de commissie *ad hoc*, bij monde van den heer A. Modderman, een zeer grondig en afdoend rapport uit, waarbij ten slotte wordt voorgesteld, om niet alleen niet terug te komen op het genomen besluit, maar onverwijld over te gaan tot de uitvoering van den in beginsel reeds aangenomen gewigtigen maatregel. Na een voorstel van een der leden van juist tegengeselde strekking, werd de conclusie van het rapport der commissie in stemming gebragt en met 25 stemmen tegen 4 aangenomen. Daarop werd het ontwerp van reglement aangaande de onderwerpelyke zaak, na eenige wijzigingen, mede aangenomen. Een en ander zal nu aan den Koning ter approbatie worden opgezonden. (Hand.)

Arnhem, 20 april. Heden arriveerde hier per extra-post, van Oberhausen, Z. K. H. Kroonprins Karel van Zweden met gevolg; na in het hôtel de Zon van den heer G. B. de Haas gelogeerd te hebben, zette hoogsdezelve per tweeden spoortrein te 11 uur 40 min. de reis naar 's Gravenhage voort.

Arnhem, 22 april. Men verneemt, zegt de *Middelburgsche Courant*, dat, bij wijze van naamlooze vennootschap, een plan is tot ruiheid gekomen, om aldaar op eene groote schaal aan te leggen eene garancine-fabriek, door de heeren Salomonson & Comp., in overeenstemming met de heeren Spoors & Sprenger. De kennis die de eerstgenoemde sedert eenige jaren van de Zeeuwsche meekrappen en het theoretisch gedeelte, dat daarmede in betrekking staat, hebben verkregen, zoude als hun handel aan dit artikel gewijd, doen met veel grond op eene goede uitkomst hopen, vooral als men in aanmerking neemt, de groote voorkeur die door de verbruikers aan de garancine boven de meekrap, als verwstof, gegeven wordt, voortspruitende uit deszelfs volkomene reinheid, als zijnde van alle nadeelige en overbodige bestanddeelen gezuiverd; alsmede de goedkoopere transportkosten van dit artikel, als houdende in een meer klein volumen hetzelfde deel verwstof als de meekrap in een veel grooter, waarbij ook nog mag gewezen worden op de gunstige ligging dezer stad, in het midden der meekrap-cultuur.

— Door den wever J. Belle is het dagblad *Overijssel* in staat gesteld onderstaande verklaring te plaatsen, ter toelichting der uiteenlopende berigten omtrent het gebeurde te Zwartsluis met het schip van R. Dekker.

»Ik ondergeteekende Joseph Belle, wever, wonende buiten de Diezerpoort alhier, verklaar op zaterdag, 6 dezer, met den deurwaarder Evert Neuteboom te zijn gereden naar de Dedemsvaart, en daar te zijn gesteld als bewaarder op het met turf geladen schip van Roelof Dekker, aldaar in beslag genomen door gemelden deurwaarder.

»Met het schip doorgevaren tot Hasselt, alwaar de schipper mij beloofd had te zullen blijven liggen, zijn daar twee sjonwerlieden aan boord gekomen, die het schip door die stad heen hebben gebragt, en op het Zwartewater er weder zijn afgegaan.

»Daarop is de schipper doorgevaren naar Zwartsluis, heeft zijn schip aan een ander, dat aan wal lag, vastgemaakt. Toen kwamen er verscheidene schippers aan boord, die bedreigingen tegen mij uitten, doch een van hen, genaamd Feldman, heeft gevraagd om mijne papieren te zien, hetwelk ik hem weigerde, tenzij hij mij in tegenwoordigheid van den burgemeester wilde brengen.

»Dit werd goed gevonden, doch de schipper haalde mij over om, in het gaan naar den burgemeester, een oogenblik in eene herberg binnen te gaan. Daar uitgekomen, om mij naar de woning van den burgemeester te begeven, werd de toeloop van volk zoo groot, dat Dekker en Feldman mij aanraadden in een burgerhuis binnen te vlugten.

»Daar werd ik echter, op aansporing van eene oude vrouw, uitgehaald, en onder slagen en stooten, waarbij ik souwijken op den grond viel, en dan voortgesleept werd, tot buiten de gemeente gedreven, welke mishandelingen eindelijk ophielden, doordien een man zeide: »laat hem nu maar loopen, hij heeft genoeg gehad.» Uit hunne handen zijnde, werd ik nog met steenen geworpen, doch toen ik om-

trent twintig passen van hen af was, kwamen twee veldwachters en nog een persoon mij achter op, aan wie ik mij beklagde dat zij niet vroeger ter mijner hulpgekomen waren, doch die mij antwoordden, dat zij juist in dienst buiten het dorp waren geweest. Hierna ben ik met een mij achterkomend man het Zwartewater overgevaaren en langs den Hasseler dijk, naar Zwolle teruggekeerd."

— Bij besluit van den 19den april jl., no. 46, heeft Z. M. goedgevonden: 1o. *J. G. H. van der Dussen* te ontslaan uit de betrekking van secretaris der gemeente Doorwerth; 2o. in zijne plaats als zodanig te benoemen *J. Backer*, burgemeester dier gemeente.

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.
Cheribon, 19 februari 1850.

In no. 242 der *Arnhemsche Courant* van den 11den december 1849, wordt publiciteit gegeven aan eene nota van den heer w. r. baron VAN HOËVELL, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aan die Kamer aangeboden bij gelegenheid van het verslag over de begroting van 1850. Ik heb mij aangespoord gevoeld over een der daarin behandelde punten; en speciaal over eene aanhaling als voorbeeld, aan Zijn Hoog W. Geb. te rigten het schrijven, waarvan afschrijf bij dezen is gevoegd. Daar de inhoud van het schrijven in onmiddellijk verband staat tot de nota van den heer VAN HOËVELL, neem ik de vrijheid de redactie te verzoeken daaraan, door plaatsing in de *Arnhemsche Courant*, eveneens publiciteit te willen geven, omdat hetzelfde als gevolg en toelichting op een der punten van die nota kan worden aangemerkt.

J. A. KRAJENBRINK,
Ingenieur voor den Waterstaat,
ter beschikking van den directeur der kultures.

Copy. Den heer w. r. baron VAN HOËVELL, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
Cheribon, den 19den februari 1850.

Hoog Welgeb. heer! De *Arnhemsche Courant* van den 11den december 1849, no. 242, geeft, in een hoofdartikel, den inhoud eener nota, door U. H. W. Geb. gevoegd bij het verslag over de begroting van 1850, hoofdzakelijk ten doel hebbende het betoog, dat meerdere uitgaven, bij sommige onderdeelen van inwendig beheer op Java, al spoedig eene groote, en tot die uitgaven in geene evenredigheid staande vermeerdering van inkomsten moeten ten gevolge hebben.

Deze stelling is zóó waar, dat er niemand zal gevonden worden, die dezelve zal durven tegenspreken of bestrijden, en het is dan ook geenszins met dat doel waarom ik, na het lezen uwer nota, de pen heb opgevat, maar wel om het daarin voorkomende met een paar daadzaken toe te lichten en te versterken; — ik vind mij des te meer daartoe aangespoord, omdat ik beter dan iemand anders, in de gelegenheid ben een onwillekeurig anachronisme, in die nota voorkomende, aan te wijzen.

Hoewel ik, omtrent het onderwerp, sub. 1 in bedoelde nota behandeld, eenige inlichtingen zou kunnen geven, waaruit zou blijken dat reeds in 1844 door den toenmaligen directeur der kultures, den staatsraad G. L. BAUD, alles was geregeld en voorbereid, om de heffing der landrenten te doen geschieden volgens het zuiver productief vermogen der velden, waartoe eene meling en klassificering der gemeente-gronden moest voorafgaan, en welke op de, in der tijd door mij voorgestelde wijze van uitvoering, waarmede men zich heeft kunnen vereenigen, voor geheel Java niet meer dan drie- à viermaal-honderd duizend guldens, verdeeld over drie- à vier jaren, zoude kosten, doch waaraan op hooger last geen gevolg is mogen gegeven worden, — zoo wil ik het verdere, in de sub. 1, 2 en 3 behandelde punten met stilzwijgen voorbijgaan, omdat dezelve niet regtstreeks tot mijnen tegenwoordigen ambtswerkkring behooren.

In het vierde lid uwer nota wordt echter meer bepaaldelijk aangedrongen op het daarstellen van waterleidingen; omdat de daaraan besteede onkosten weldra met woeker worden teruggegeven. Dit wordt dan ook door het gouvernement erkend, daar jaarlijks op de kultuur-begroting eene som van f100,000 voor geheel Java wordt beschikbaar gesteld »voor uitbreiding der kultures», welke tegenwoordig bijna geheel tot subsidiën bij het graven van waterleidingen wordt gebezigd, of tot daarstelling van opdammingen wordt verwerkt.

Ter meerderen aandrang uwer beschouwingen, zegt U. H. Welgeb. onder anderen: »In de Indramayosche (gouvernements) districten van Cheribon zou eene waterleiding den rijkstoogst, die nu zoo hoogst wisselvallig is, verbeteren en verzekeren.»

Reeds in het jaar 1844 werd dit door den resident van Cheribon, den heer AMXT, ingezien, en bepaalde voorstellen gedaan ter voorziening daarin, en tot verbeteringen op nog vele andere punten, in het belang der rijkskultuur, waarvan de gunstige resultaten nu reeds in het oog springen; die voorstellen hebben geleid tot het doen van onderzoekingen en opnemingen, en eindelijk tot de uitvoering van de daarop gebaseerde plannen, en de daarstelling der vereischte waterbouwkundige werken, bestaande uit opdammingen, overlagen, sluisen, aquaducts enz.

en uit een stelsel van kanalen en aftappingen, welke thans de geheele afdeeling Indramayoe, waar vroeger nimmer een druppel levend water gevonden werd, doorkruisen, en overal zegen, welvaart en overvloed verspreiden; die kanalen dienen niet alléén tot aanvoer van water, maar zijn zóó ingerigt, dat dezelve den afvoer te water van het rijkstproduct gemakkelijk maken.

Als een bewijs van de juistheid uwer beweringen, wat de theoretische beschouwing der zaak betreft, maar te gelijk van de mindere toepasselijkheid om thans nog Indramayoe als voorbeeld te kiezen, dienen de volgende cijfers, waaromtrent ik moet opmerken, dat de vermeerderde bevolking een grooter bewijs van bloei is, dan het cijfer der landrenten, omdat die in vergelijking met andere streken, zeer laag gesteld zijn:

jaren	bevolking	betaalde landrenten.
1846	32,782 zielen	f 9,378
1847	33,817 »	» 20,202
1848	33,670 »	» 40,889
1849	38,944 »	» 49,719

terwijl het kan aangenomen worden, dat eene progressive vermeerdering van bevolking en inkomsten, zoowel landrenten als indirecte belastingen, thans door de voltooiing van de bedoelde waterwerken is verzekerd, zoolang het noodige onderhoud en de gevorderde uitbreiding daarvan niet wordt uit het oog verloren.

Gedurende het tijdvak van medio 1842 tot heden, heb ik bijna niets anders gedaan dan opnemingen voor plannen, tot het daarstellen van waterwerken, en bij de meesten daarvan, voor zoo ver die tot uitvoering gekomen zijn, even als bij de boven aangehaalde Indramayosche werken, de uitvoering zelve gedirigeerd; het zou mij dus gemakkelijk zijn nog meerdere en sterk sprekende voorbeelden aan te halen van de vermeerderde productie, uit de daarstelling van waterleidingen voortvloeiende, onder anderen in de residentie Bantam, in Tagal, in Pecalongan, en anderen, doch na de daarstelling dier werken, en dikwijls nog vóór de voltooiing, houdt de bemoeienis van den ingenieur, met het projecteren en uitvoeren belast geweest, op, om zich elders al weder op iets anders te vestigen, zoodat hij buiten de mogelijkheid is, zelf door cijfers de resultaten van zijne werken aan te toonen. Voor Indramayoe zijn mij de cijfers alleen door een langer verblijf in de residentie Cheribon bekend kunnen worden.

U Hoog Wel Geb. zult mij dus moeten toestemmen dat, wat Indramayoe betreft, ik een anachronisme in deze niet met stilzwijgen mogt voorbijgaan, noch toelaten dat de residentie Cheribon, onder het bestuurs-tijdperk van den heer AMXT, werd aangehaald, anders dan als een voorbeeld ter navolging; hoewel ik moet bekennen meer punten op Java te kunnen aanwijzen, waar nog kan en moet gewerkt worden, dan waar reeds gewerkt is, niettegenstaande in de laatste jaren meer dan vroeger is gedaan tot verbetering der rijkskultuur.

Dat er in weerswil der algemeen erkende behoefte aan meerdere waterwerken, steeds over het achterlijk blijven daarin wordt geklaagd, moet geenszins geweten worden aan mindere belangstelling der hoogere, of aan gebrek aan ijver en goeden wil der lagere ambtenaren, maar spruit voort uit mangel aan middelen; en vooral uit het nog niet tot rijpheid komen der inzichten, waaruit die middelen eigenlijk moeten bestaan, en hoe die moeten worden aangewend. De voorstellen overigens, daartoe uit Indië uitgegaan, zijn afgestuit op de normale begroting, en met stilzwijgen beantwoord of afgewezen. Eerst dan zal men systematisch, en met dezelfde volharding als hier is aan den dag gelegd, kunnen te werk gaan, wanneer de ingenieurs van den waterstaat, onder eene behoorlijke organisatie van het kader, in genoegzamen getale over geheel Java worden verdoeld, en aan ieder zijn bepaalde werkring wordt aangewezen, in stede van die ambtenaren, bij uitzondering, op enkele punten, met een of twee bepaalde werken te belasten; — zoodat het beheer van alles, wat waterstaat en publieke werken betreft, in handen van bevoegden en deskundigen overgaat, doch waarbij dan ook vele misbruiken zullen moeten wegvallen, die de thans bestaande wijze, bij sommigen boven een geregelden gang van zaken doet verkiezen.

Daar het mijne bedoeling alleen was een feit op te geven, zoo mag ik het terrein van beschouwingen niet verder betreden, en om meerdere feiten aan te wijzen zou ik de gegevens daartoe moeten putten uit officiële stukken, waarvan de publicatie verboden is. Alvorens dus de publicatie van 19 mei 1844 (*Staatsblad* no. 15), waartoe de aanleiding misschien slechts een speciaal feit is, doch welker algemeene toepassing niet te ontwijken is, niet is ingetrokken of door eene milde uitlegging verzacht, zullen de nitnodigingen, om publiciteit te geven aan belangrijke bijzonderheden betrekkelijk Indië, wel de stem des roependen in de woestijn blijven.

Ik deel U Hoog Wel Geb. het bovenstaande mede, met verzoek hetzelfde te plaatsen in het *Tijdschrift voor Neêrlands-Indië*, als een vervolg op uwe nota, ten einde kan blijken, dat, zoo er al niet alles wordt gedaan wat kon en moet gedaan worden, er echter met geringe middelen op Java veel wordt verrigt, zonder dat daaraan die publiciteit gegeven wordt, waaraan men bij dergelijke zaken in Europa gewoon is. Uwe billijkheid en waarheidsliefde zijn

mij borg dat, aan mijn verzoek zal worden voldaan.
Met achting heb ik de eer te zijn,
van U Hoog Wel Geb. de zeer Dw. Dienaar t
(get.) J. A. KRAJENBRINK,
Ingenieur voor den Waterstaat,
ter beschikking van den Directeur der kultures.

Weldadigheid.

Door de commissie voor de ongelukkigen bij den brand te Lunteren is ontvangen.

Bij dom. J. PRINS te Amsterdam van V. M. l coup. f7,42; N. N. f5; C. f20; E. U. f2,97; A. S. f7,50; B. X. f12,37; S. P. f5; M. G. f10; H. en M. f12,37; N. N. f1,10; O. S. A. K. f5; N. N. f2,50; N. N. f2,97; A. T. f2,50.

Bij mr. G. A. KATRAK te Barneveld. Uit Utrecht l coup. no. 31027 f19,65; van N. N. uit Arnhem f2; W. J. B. B. uit Arnhem f2; E. H. uit Barneveld f5; J. van S. uit Barneveld f0,75; de opbrengst eener vrijwillig gedane inzameling in de kerspelen Barneveld, Voorthuizen en Garderen f165,42; van de brandspuitgasten te Barneveld, de gratificatie hun namens Lunteren geschonken f30.

Bij den heer J. ROOSEBOOM te Ede, van P. F. f100; uit 's Hage f60; bij eene bijbellezing te Nijmegen gecollecteerd f16,33; uit Utrecht f5; van H. f2,50; T. f5; T. v. B. f3; K. f4; D. C. f2; H. G. f10.

Bij den heer W. F. H. baron VAN WASSENAAR TOT CATWIJCK, N. N. uit Arnhem f3,50; N. N. te W. f15; B. B. f17; C. C. f30; l coup. no. 4583 4 pCt.; adm. v. d. Hoop en Z. te Rott. van den heer F. G. MELJBAUM, huize Klingelbeek bij Arnhem f19,80.

Bij dom. J. BOEKE, te Amsterdam van J. N. in 3 coup. en 10 cents f10; N. H. f3; onbekende in goud f10; onbekende 2 à f2,50; E. of P. B. f6; letter V. of R. l coup. f1,98.

Bij dom. DE DOMPIÈRE DE CHAUFFÉPIE, te Amsterdam. Van L. M. H. f10, P. C. f7, J. H. J. f7,94. Z. f3; T. K. f2; B. f4; A. Z. f2,50; A. A. A. f10; H. f2. Met het bijchrift: *non licet hominem esse saepe ita ut vult, si res non sinit* (TERENTIUS) f5; van ongenomden f11. Bij den heer J. STROEVE Bz. te Amsterdam. Van N. N. voor de huisgezinnen die van alles beroofd zijn, door de ramp die het dorp L. getroffen heeft: f10. Van S. D. gecollecteerd in de Amstelkerk f5; N. N. f5; O. Z. l coup. no. 1846 adm. Ketwich en V. f1,98.

Bij den heer VAN OMMEN te Utrecht. Van den heer R. l coup. f12,37; L. P. f25; D. f2,50; van mevr. P. H. 8 homden en f5; L. te L. l coup. no. 67956 f12,37; onbekende f2,50; van W. v. O. uit Arnhem, als de opbrengst eener loterij f26; A. F. f4; L. X. 14 paar kinderkouzen en f8; L. v. D. K. f5; B. f1; van een onbekende f2,50; D. G. f15; D. H. f5; van een onbekende l coup. 6 pCt. R. 30 R. no. 11191 1 Jan. 50 bet. met f16,16.

Bij de commissie. Van den heer H. v. Z. bankb. f40; N. N. te Deventer l coupon no. 4624 f25; N. N. te Harlingen in goud f10; den heer BLIJDESTRAN z. te Utrecht f27,50. E. C. uit Arnhem f1; N. N. te Stichts-Veenendaal f5; O. te Arnhem f5; S. te Zwolle f10; F. uit Utrecht f2; de dames S. en S. te C. een Russ. coupon f50; N. N. uit V. l bankb. f25; den heer V. M. uit Arnhem l coup. 4 pCt. no. 1214 f9,90; N. N. uit Rotterdam l bankb. no. 396 f25; van C. A. te W. een pak gemaakte klederen; van C. M. C. te Zierikzee l bankb. f25; P. G. H. uit H. f5; de opbrengst eener door de heeren DE SWARZ en BISOX welwillend gedane inzameling te Wageningen f235,90; benevens 1000 pannen van den heer C. J. P. v. Z.; de opbrengst eener welwillend gedane inzameling te Scherpenzeel f113.

Behalve de reeds opgegevene heeren, willen zich ook gaarne met het ontvangen van giften belasten; dom. C. N. DE GRAAF te Oudshoorn, VAN OOSTERZEE en BONDEN, pred. te Rotterdam.

Namens de commissie,
A. VAN DAALEN.

Advertentiën.

Heden beviel zeer voors oedig van eene welgeschapene DOCHTER, *GEERTRUIDA JANS-SONIUS*, geliefde Echtgenoot van
C. J. BOLT.
ROZENDAAL, BIJ ARNHEM, 19 April 1850.

Het heeft den Almagtige behaagd, mijne geliefde Echtgenoot *JOHANNA CATHARINA MOOLENBERGH*, op heden door den dood van mij weg te nemen, na eene gelukkige Echtvereeniging van 18 jaren.
ARNHEM, den 19den April 1850.
H. REIJNDERS.

† † † HET DIJKBESTUUR VAN DE *DIJKEN* -
† † *SCHE, OLDENHAAFSCHE, HOOG-*
† *LURESCHE en OLDENBURGSCHE*
DIJKEN, is voornemens op Zaterdag den 27sten April aanstaande, des middags te twaaf ure, in het Heeren-Logement te Doersborgh, AAN TE BESTEDEN:

Het HERSTEL van de DOORBRAGEN, in evengenoemde Dijken gevallen.
Het bestek ligt ter lezing te Arnhem bij de *WED. FLORISSEN*; te Pannerden bij *GEORGE PETERS*; te Doersborgh in het Heeren-Logement; te Dieren in de Kroon; te Zutphen in de Zwaan; en te Steenderen aan den Bremer, bij *WUNDE-RINK*. — Aanwijzing zal geschieden op Donderdag

den 25sten en Vrijdag den 26sten April, des morgens te tien ure, telkens te beginnen aan den Pijpelaar.

Steenderen, den 13den April 1850.

Het Dijkbestuur voornoemd,
W. L. F. C. VAN RAPPARD, Dijkgraaf.
B. MAANDAG, Secretaris.

Voorloopige Aankondiging.

Men is voornemens om in den loop der maand Junij aanstaande, te Deventer, publiek te veilen en te verkoopen:

HET ZEER AANGENAAM GELEGEN EN RENTGEVEND BUITENGOED DEN BRUGGENBOSCH,

binnendijks watervrij, op één uur afstand van de Stad Deventer, nabij het Dorp Twello, in Gelderland, aan den Straatweg van Deventer op Utrecht gelegen, groot circa 40 Bunders, allen bij een téngelegen, bestaande in eene HEERENHUIZING voor Zomer- en Winterverblijf geschikt, STALLING, VIJVER, TUINEN met beste VRUCHTBOOMEN en diverse HEESTERGEWAS bezet, WEILANDEN, WANDELINGEN door welig groeiende AKKERMAALSBOSCHEN en extra zware IJPEN-, EIKEN-, BEUKEN- en DENNENBOOMEN, welke ook afzonderlijk zullen worden geveild. Alles in zoodanige perceelen en massa's als nader zal worden aangekondigd.

Informatie zijn inmiddels te bekomen, met franco-brieven, ten Kantore van den Notaris Mr. M. E. HOUCK en bij Mr. D. J. VAN DOORNINCK, te Deventer.

+++ Jonkheer Mr. VAN ROSENTHAL, zal als Curator in het Faillissement van M. F. TIMMERMANS, te Zevenaar, krachtens autorisatie van den Heer Regter Commissaris in het Faillissement, ten overstaan van den daartoe benoemden Notaris, met in achtneming der plaatselijke gebruiken en geheel vrij van kosten van aankoop, in het openbaar verkoopen:

Eene WEIDE, gelegen op het Roveen, in de kadastrale Gemeente Groessen en Loo, tusschen Zevenaar en Doesborgh, Sectie A. No. 30 en 31, groot 2 B., 25 R. en 40 E., in pacht bij H. KRAAIVANGER, van Didam.

De twee gebruikelijke veilingen zullen worden gehouden in het Logement het Hof van Berlijn, te Zevenaar, op Donderdagen den 2den en 16den Mei 1850, telkens des morgens te 11 ure.

De bedingen en titels zijn ter lezing gelegd ten Kantore van den Notaris **PLIESTER**, te Zevenaar.

Uit de Hand te Koop:

Eene IJZEREN BALANS, wegende 126 halve Nederlandsche Ponden, zeer goed, met SCHALEN en IJZERWERK, voor f 32, bij M. VAN BEEK, Trompetsteeg, te Arnhem.

Uit de Hand te Koop:

Een OLIEMOLEN, door een Paard gedreven wordende, staande in de Provincie Gelderland, bij Arnhem. — Nadere informatie te bekomen bij den Molenmaker B. D. LOOMAN, te Arnhem.

+++ Degenen welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van, of goederen onder hunne berusting hebben, behoorende tot de nalatenschap van Wij en den Wel Ed. Gestrongen Heer **FREDERIK WILHELM ANTON HUTSCHLER**, in leven Officier van het Oostindische Leger, Ridder van de Militaire Willemsorde 4de klasse, overleden te Nijmegen, den 6den April jk., gelieven daarvan zoodra mogelijk, uiterlijk voor den 15den Mei 1850, opgave en betaling te doen, ten Kantore van den Notaris **VAN DER GOES**, te Beek bij Nijmegen.

Echte Blanke Genua-Olie,

in Sauterne flesschen (verzegeld),

eene reeks van jaren als de fijnste en allerbeste alom gemaakt en erkend, is bij voortdurend, thans a 60 Cent per flesch, in het depôt van den Ondergeteekten, als in de bekende depôts der Hoofdsteden te verkrijgbaar. — Brieven en bestellingen aan

D'ARNAUD GERKENS,
Arnhem, Broerestraat A., No. 174.

+++ Recepte op den 20 April 1850 voor Mr. W. H. TAAIJ, Notaris te Arnhem, verleden, hebben de ondergeteekenden **ALBERTUS FRANCISCUS BURGERS**, Paardentor eene zijde en **CORNELIS MARBURGERS**, Diligence-Ondernemer, ter an-

dere zijde, beide wonende te Arnhem, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP**, gevestigd te Arnhem, onder de Firma van **A. F. BURGERS EN COMPAGNIE**, ten doel hebbende het exploiteren der Onderneming van de Diligence- of Postwagendienst tusschen Arnhem en Maastricht, overeenkomstig de concessie daartoe verleend bij resolutie van Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 13den April 1850, No. 110, 1ste afdeling.

Deze Vennootschap heeft een aanvang genomen den 20 April 1850 en is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd, doch zal geen der Vennooten die kunnen doen eindigen dan na eene kennisgeving van 3 maanden te voren. Wijders zal geen der Vennooten gelden mogen opnemen of ter leen geven, noch borgtogten aangaan, noch onroerende goederen koopen, verkoopen of verpanden zonder beider schriftelijke toestemming.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan Art. 28 van het Wetboek van koophandel.

A. F. BURGERS,
Kon. Postm.
C. M. BURGERS.

Eene volkomene genezing van de waterzucht door de Pillen van HOLLOWAY.

Meisvrouw **LAMBERT**, in de Swanstreet te Newcastle woonachtig, had steeds de beste gezondheid genoten tot in haren meer dan veertigjarigen leeftijd. Om dien tijd begon zij aan waterzucht en zwaren hoest te lijden. Zij riep de geneeskundige hulp in van eenige der meest vermaarde deskundigen, doch derzelver pogingen waren niet toereikende, om de ziekte zelfs maar te doen verminderen. Het water nam zoo sterk toe in het ligchaam en in de beenen der lijderes, dat men algemeen vreesde, dat zij niet lang meer zoude leven. In dezen toestand beproefde zij de Pillen van **HOLLOWAY**, welke dadelijk zoo sterk op de ziekte werkten, dat derzelver voortgang onmiddellijk werd gestuit, en in den tijd van twee maanden was de zieke volmaakt hersteld.

Door het vermeerdert debiet zijn de Prijsen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; Potjes Zulf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15, f 15.90, f 23.90.

Zijn op franco-aanvraag te contant te bekomen bij den Heer **F. ROMELIJN, Fz.**, Depôthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, **HOLLOWAY'S** Etablissement.

Mme. **EVRARD**, Modiste, a l'honneur d'annoncer aux Dames, qu'elle a reçu de Paris un joli Assortiment de **CHAPEAUX** et **MANTELETS**, à des prix très modérés.

Zutphen, op de Markt, No. 243.

RIJN- EN IJSSEL-

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling van af 15 April.

Van Kampen: Zondags, Dingsdags en Donderdags, des morgens om 6 uur.

Van Arnhem: Zondags, Dingsdags en Donderdags, des avonds circa 8 uur.

Van Emmerik: Maandags, Woensdags en Vrijdags, des morgens om 6 uur.

Van Keulen: Zondags, Dingsdags en Vrijdags, des voormiddags om 10 uur.

Van Arnhem: Maandags, Woensdags en Zaterdag, des voormiddags om 11 uur.

STOOMVAART

VOOR DEN

NEDER- EN MIDDEN-RIJN.

DUSSELDORPSCHE

MAATSCHAPPIJ.

GEREGLDE DIENST

met de snelvarende Stoomschepen *Mathilde, Victoria, Gutenberg, Elisabeth* en *Stadt Bonn*.

Van Arnhem naar Rotterdam: des Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, des morgens circa te 9 ure.

Van Rotterdam naar Arnhem: des Maandags, Woensdags, Vrijdags en Zaterdag, des morgens te 6½ ure.

Van Arnhem naar Emmerik en Dusseldorp: des Maandags, Woensdags, Vrijdags en Zaterdag, des namiddags omstreeks 3½ ure.

In directe verbinding met de **DAGELIJSCH** Dienst tusschen Dusseldorp en Keulen, de **DRIEMAAL DAGELIJSCH** tusschen Keulen en Coblenz en de **TWEEMAAL DAGELIJSCH** tusschen Coblenz en Mannheim.

Nadere inlichtingen geeft te Arnhem de Agent **C. BALCK.**

Geregelde Afvaart

DER

WEKELIJSCH

Amerikaansche Postschepen,

tusschen Londen en New-York.

De ondergeteekende Agent van bovengenoemde Inrigting, brengt ter kennis van belanghebbenden, welke naar Noord-Amerika wenschen te vertrekken, dat bij hem gelegenheid bestaat om voor eenen, door de Directie vast bepaalden prijs, het gansche jaar door wekelijks te kunnen vertrekken, hebbende de Passagiers, b. hunne aankomst te Londen, onmiddellijk **LOGIES** en **VRIJE VERPLEGING**, hetwelk den Reiziger veel gemak aanbiedt. — Tot meerdere inlichting gelieve men zich te vervoegen in persoon of met franco-brieven bij

Rotterdam,
20 April 1850.

L. HARTONG JR.
Expediteur, Boompjes No. 188.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 10 tot en met 17 april.

Gehuwd: H. Langenberg, 30 j., met H. C. Schut, 26 j.

Bevallen: J. F. Smeenk, geb. Leemelink, D. — R. Schoonhoed, geb. ten Beek, Z. — J. E. Kroep, geb. v. Leeuwen, D. — M. J. Cremer, geb. Zwern, D. — P. L. Weber, geb. van Reen, Z. — H. J. Evers, geb. Guerdenaar, Z.

Overleden: J. H. Driesen, 17 m. — D. Broekman, huisvr. van J. Jansen, 37 j. — B. Slotboom, 25 j.

APELDOORN:

Van 12 tot en met 19 april.

Gehuwd: Groot.

Bevallen: H. Beeuwkes, geb. v. Gent, D. — B. v. Delden, geb. Bello, D. — J. Disbergen, geb. v. Laar, Z. — H. Langenbach, geb. Roebert, D. — J. IJsseldijk, geb. Donder, doode Z.

Overleden: W. v. Amersfoort, huisvr. van J. Jansen, 75 j. — J. G. van Houtum, 3 w. — G. v. 't Huis, huisvr. van G. Schuur, 65 j. — A. Ketman, 32 j. — E. Montcourt, 19 j.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 19 april.

Tarwe f 6.50 à 7.50. — Rogge (Oude) f 4.70. (Nieuwe) f 3.70 à 4.20. — Boekweit 3.40 à 4.60. — Garst f 3.20 à 3.60. — Eruten (Groene) f 6.00. — Haver f 2.70 à 2.90. — Boonen f 4.40 à 5.00. — Aardappelen f 1.10 à 1.70. — Boter n. p. f 0.47½ à 0.65; ¼ ton f 11.00 à 12.00.

DEVENTER, 19 april.

Tarwe was bij redelijken aanvoer meerder gevraagd, en bragt iets betere prijzen op, zijnde verkocht van f 6.75 tot 7.75. — Rogge nagenoeg in een doen, van f 3.80 tot 4.00. — Boekweit vindt voortdurend genegene koopers, zijnde verkocht voor f 4.20 à 4.60. — Garst met geringen aanvoer echter ook weinig gevraagd zijnde, bragt met moeite vorige prijzen op, f 3.00 à 3.40. — Haver f 2.60 à 3.00. — Aardappelen: f 1.00 à 1.20, puik beste f 1.50 het mud. Ter markt 55 à 60 mud. — Per schip verzonden 700 à 800 mud tegen f 1.20 à 1.50 het mud — Boter: 1ste soort, f 11.00 à 11.50; 2de soort, f 9.50 à 10.00.

ZUTPHEN, 18 april.

Tarwe matig aangevoerd, waardoor benoedigden ruim vorige prijzen moesten besteden, als: van f 6.75 tot f 7.65. — Rogge met vrij goeden aanvoer, in 't begin geanimeerd, later langzaam tot vorige prijzen afgogaan, van f 3.75 tot f 4.00. — Boekweit als voren, van f 4.25 tot f 4.70. — Garst, Haver en overige artikelen niet ter markt. — Aardappelen van f 1.00 tot f 1.50, verscheept ruim 1000 mud. — Boter van f 11.25 tot f 11.50 het ¼ vat.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 22 april 2 El 8 Palm 2 Duim; gew. 0 D. gev. 6 D.

De prijs per courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en vijf regels en meer regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.